

Între mijloacele prin care o instituție muzeală, oricare ar fi profilul său, se poate adresa publicului, ghidul de muzeu ocupă un loc de prim ordin, el fiind poate mijlocul de popularizare cel mai direct adresat vizitatorului.

Apărut la sfârșitul anului trecut, ghidul Muzeului Peleş constituie, din foarte multe motive, o realizare de excepție.

Principalul merit al autorilor (redactori: Virginia Cristu, Carmen Răchițeanu, Dan Popa; prezentarea grafică: Gheorghe Matei; fotografii: Gheorghe Comănescu, Gheorghe Voicu) este faptul că au reușit să imbine rigoarea științifică a textului cu valoarea ilustrațiilor alb-negru și color.

Prima parte a ghidului a cărui prezentare o încercăm o constituie

textul de prezentare a bogățiilor artistice și documentare pe care le conține muzeul. Această parte introductivă, succintă dar valoroasă prin informațiile pe care le conține, constituie o călăuză prețioasă pentru vizitatori, pe care îi conduce, cu competență, prin sălile palatului, atrăgându-le atenția asupra unor piese a căror importanță depășește cu mult granițele țării noastre.

Textul ghidului întrunește cerințele majore ale acestei categorii de materiale. Respectarea întocmai a traseului de vizitare, bogăția datelor științifice, fraza amplă și frumos construită, fac din el un instrument util și accesibil tuturor categoriilor de vizitatori.

Ilustrațiile care urmează, fie ele color sau alb-negru, se disting

printr-o execuție deosebită, amplificând valoarea lucrării.

Partea a doua a ghidului se ocupă de prezentarea Secției de artă decorativă a Muzeului Peleş, deschisă în 1966.

Cele aproape 600 de piese, grupate pe genuri, iar în cadrul acestora pe țări și manufacturi, atrag an de an un mare număr de vizitatori, care admiră atât frumusețea obiectelor cât și expunerea lor inspirată.

Înainte de a felicita pe colegii de la Muzeul Peleş pentru realizarea acestei lucrări, care se cum-pără în număr mare și se păstrează cu grijă, ne mărturisim speranța că astfel de ghiduri vor fi editate, în curând, de fiecare unitate muzeală.

M. DUMITRESCU

VÁCLAV PUBAL ȘI COLECTIVUL, „MUZEA A GALERIE V ČSR” (GHIDUL MUZEELOR DIN R. S. CEHĂ), PRAGA, 1970*

Este bine cunoscută activitatea editorială, de largă cuprindere și temeinică documentare, a muzeelor cehoslovice, în cadrul căreia publicațiile muzeologice ocupă un loc de frunte, în special prin grija Cabinetului muzeologic praghez, condus de eminentul specialist Václav Pubal și cu concursul altor muzeologi de renume internațional ca Jiry Neustupny, Josef Beneš, Josef Ujčík.

Iată de ce am salutat cu satisfacție apariția unei noi lucrări, intrată de curând în biblioteca documentară a „Revistei muzeelor”, **Ghidul muzeelor cehce**, de mare utilitate pentru public, dar și pentru specialist prin datele ample pe care le oferă, socotind-o

și, comparativ, prin optica realizărilor similare de la noi. În ultima vreme asemenea ghiduri, care constituiau o carență aproape generală, sînt considerate absolut obligatorii pentru fiecare țară, unele fiind patronate chiar de ICOM (*Ghidul muzeelor spaniole*), în urma recomandărilor acestui for muzeistic central mergîndu-se chiar pe alcătuirea de repertorii internaționale, pe specialități (*Ghidul muzeelor de științele naturii din lume*, editat de Comitetul național român ICOM, în limba engleză în 1971, *Ghidul muzeelor etnografice în aer liber din lume* — aflat în lucru în Elveția).

Prin seriozitatea și bogăția informațiilor, astfel de publicații depășesc simplele pliante-ghiduri, realizîndu-se de fapt lucrări științifice, accesibile și publicului interesat. Aceasta a fost de altfel și concepția care a stat la baza realizării volumului ceh.

În primul rînd trebuie să menționăm că, în cele 240 pagini de

text, sînt cuprinse numai muzeele din străvechile ținuturi ale Cehiei și Moraviei, instituțiile similare din Slovacia urmînd a fi publicate de forurile respective din Bratislava.

În introducere ni se înfățișază un scurt istoric al muzeelor cehce, primele datînd încă de la sfîrșitul secolului XVIII, situația lor în anii socialismului, ca și apariția preocupărilor de muzeografie propriu-zisă încă din a doua jumătate a secolului XIX.

În R.S. Cehă sînt deschise astăzi 198 muze, care au în colecțiile lor peste 24 milioane de obiecte, cu o intensă activitate de cercetare, expozițională și editorială, sprijinită de către Cabinetul muzeologic de pe lângă Narodní Museum din Praga, ca și de către catedrele de muzeologie ale universităților din Praga și Brno.

Planul ghidului a urmărit prezentarea mai întîi a muzeelor din orașul cel mai important, capitala întregii țări, Praga, iar apoi, în

* „Ghidul muzeelor din Republica Socialistă Cehă” — lucrarea, apărută recent, a fost editată ca un caiet — nr. 14/1970 — al Cabinetului muzeologic de pe lângă Narodní Museum din Praga, autori Václav Pubal, Josef Beneš, membrii colectivelor științifice ale muzeelor de artă, Jana Turkova.

ordine alfabetică, a tuturor celorlalte muzee, din diferite localități. Muzeele de artă, denumite „galerii”, sînt prezentate într-un capitol separat în aceeași ordine (Praga, regiuni etc.).

Pe lângă tabla de materii, la sfîrșit este un indice al muzeelor, pe regiuni, raioane și localități, iar pentru a ușura și mai mult posibilitățile de informare, într-un alt tabel, muzeele sînt grupate pe discipline, tot alfabetic: paleontologie, arheologie, botanică etc.; la muzeele de artă, separat, se merge pe colecții — locale și străine — de grafică, pictură, sculptură etc.

La fiecare muzeu, după adresă și orar, urmează un istoric, uneori foarte pe larg, după importanța obiectivului prezentat, și apoi descrierea expoziției, a secțiilor și a colecțiilor, a arhivei, bibliotecii și fototecii, ca și menționarea publicațiilor de specialitate și popularizare. Se prezintă și clădirea, dacă e monument istoric sau de arhitectură, epoca de construire, arhitectii etc.

Planul, același ca la Repertoriul muzeelor din România, editat de colectivul „Revistei muzeelor”, este judicios alcătuit, incluzînd toate rubricile importante. Neo-

bișnuită și cam forțată ni se pare tratarea separată a muzeelor de artă, denumite, așa cum am mai arătat „galerii”. Faptul are poate o rațiune administrativă, dependența unor secții de muzeele mari din orașele-reședință, totuși îngreunează informația.

Cu o ilustrație mai bogată și mai cu seamă prin traducerea sa în limbi străine de circulație universală, acest excelent ghid își va desăvîrși utilitatea, înscriindu-se pe linia celorlalte publicații cehoslovace de înaltă ținută.

Valentina BUȘILĂ

EXPOZIȚIA DE ARTĂ POPULARĂ „COLECȚIA VASILE HEISU”, RĂCĂCIUNI — BACĂU

Prima expoziție permanentă de artă populară din județul Bacău s-a deschis în clădirea Consiliului popular comunal din Răcăciuni, în ziua aniversării Republicii, fiind închinată acestui mare eveniment*.

Așteptată cu viu interes de către iubitorii de valori artistice, expoziția prezintă, într-un mod de expunere corespunzător, unele realizări ale artei populare din bazinul mijlociu al Siretului, din localitățile: Orbeni, Pincești, Răcăciuni, Valea Seacă, Parava și Corbasca, răspunzînd astfel unor cerințe ale localnicilor și turiștilor.

Exponatele, prezentate într-un spațiu relativ restrîns, sînt majoritatea din „Colecția Vasile Heisu” iar o parte provin din achizițiile efectuate pe teren în vara anului 1972. Pasionat colecționar, iubitor de artă și de istorie, Vasile Heisu (1911—1971) a adunat în decursul vieții sale peste 1 300 de piese muzeistice, din care numărul celor de etnografie și artă populară însumează cifra de 700.

* Muzeul județean de istorie și artă Bacău aduce mulțumiri și pe această cale pentru sprijinul acordat la organizarea acestei expoziții de dr. Georgeta Stoica de la Direcția așezămintelor și de Lucia Stroescu de la Muzeul județean Suceava.

Costum femeiesc din Pincești

Industria casnică din această microzonă a Siretului a produs valori artistice de un remarcabil gust și rafinament. În prim plan sînt expuse țesăturile care se folosesc în organizarea interiorului: scoarțe moldovenesti cu motivul „hora” și „roata”, câteva lăicere „în poduri”, cu și fără alesături.

Piese de port popular, predominante în expoziție, sînt prezentate după criteriul teritorial al provenienței, pe localități, iar în cadrul localităților, grupate pe ansambluri de costume, urmîrind evoluția lor în timp. În primele încăperi sînt grupate piesele de port popular din Orbeni, localitate aflată în dreapta riului Siret. Deși redusă ca spațiu geografic la dimensiunile unei comune, înțîlnim aici mai multe variante ale costumului femeiesc: costumul femeiesc tradițional cu maramă, ie de bumbac brodată și catrință bogat ornamentată la capete; costumul cu maramă, cămașă de borangic și androc; costumul mai nou, în care androcoul este înlocuit de fusta creată cu vergi de be-teală, iar cămașa de borangic este presărată cu fluturi strălucitori.

Pe fondul transparent al maramelor de borangic, în tehnica alesăturii în război, sînt realizate motive decorative zoomorfe, ornitomorfe, antropomorfe și fitomorfe; dintre acestea, pomul vieții este reprezentat în mai multe variante: pomul cu ramuri, ghi-veciul cu flori, vrejul, bradul etc. Pe alțițele iilor de bumbac, de sărbătoare sau de ceremonii, pe lângă motivele ornamentale geo-